

MICUL PATRIOT - ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL CONCURSURILOR ȘCOLARE, SPECIFICE CELEBRĂRII CENTENARULUI MARII UNIRI

Prof.înv.primar Cîmpean Adriana,
Bibliotecar Ruta Ana Maria
Liceul Teoretic „Avram Iancu”

Chiar dacă la o vârstă fragedă elevii nu pot să înțeleagă cu adevărat semnificația Imnului Național până când nu se realizează o familiarizare cu Istoria României, acesta poate fi una dintre poeziile pe care le învață de mic. Poemul *Un răsunet*, de Andrei Mureșanu, după care a fost adaptat *Deșteaptă-te, române!* a fost redactat în timpul Revoluției de la 1848, unul dintre momentele când conștiința națională a fost puternică. Deși steagul României ar trebui să se regăsească în cuibul părintesc al fiecărui copil, fapt puțin probabil, este de datoria fiecărui părinte/ profesor să îi explice copilului importanța acestui simbol național. Este necesar ca școlarii să respecte sărbătorile naționale cele mai importante și să le fie explicate motivele pentru care aceste zile sunt rememorate (1 Decembrie - Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România (1918) - Centenarul Marii Uniri, 24 Ianuarie 1859 - Alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Țării Românești, după alegerea acestuia ca domn al Moldovei, în 5 ianuarie - Unirea Principatelor Române, 25 octombrie - Ziua Armatei, o manifestație cu caracter patriotic, moment când copilul are prilejul de a afla informații despre sacrificiile soldaților români în numele țării lor, Ziua Eroilor - zi în care toți românii comemorează eroii căzuți în primele două războaie mondiale, dar și în Războiul de Independență).

Ce poate fi mai înălțător decât momentul când tinerei generații îi este deschisă calea spre vizitarea câtorva monumente importante dedicate unor momente de triumf din istoria României: Arcul de Triumf din București, de unde pornește și Calea Victoriei, denumită astfel după întoarcerea trupelor române victorioase în încercarea de reîntregire a neamului, Parcul Carol din capitală - unde se află și mormântul soldatului necunoscut, Mausoleul de la Mărășești și Monumentul Eroilor Români din al Doilea Război Mondial, de la Carei (Satu Mare), dar și statuia marelui domnitor Mihai Viteazul, din Piața Palatului Princiar, din Alba-Iulia etc. Dincolo de toate datele și informațiile importante cu privire la

istoria României, este imperios necesar a lega patriotismul de implicarea noastră civică. Dacă aceste fapte lipsesc, patriotismul e reprezentat doar de vorbe fără însemnătate. Da, momentele în care românii își dădeau viața pe câmpul de bătălie pentru integritatea teritorială a țării au trecut, dar faptele trebuie să rămână foarte importante în memoria urmașilor. Elevii de vârstă fragedă înțeleg mai bine semnificațiile acestor evenimente istorice dacă sunt familiarizați să se ofere voluntari în proiecte de înfrumusețare locală, învățând astfel, prin exemplul adulților, de a-și demonstra patriotismul. În momentele când sentimentul patriotic nu este însoțit de aspectele sale cetățenești și responsabile, apare demagogia. Așadar, să îi învățăm pe copii nu doar să își iubească țara, ci să le arătăm și cum pot să își manifeste iubirea față de ea în mod practic, respectând regulile/ legea și arătând bunăvoință și respect față de compatrioții săi. În zonele rurale cultura s-a păstrat mult mai bine față de zonele urbane. În ciclul preșcolar copiii învață jocuri și cântece din folclorul copiilor, la serbări mai este prezentat câte un joc popular. În școlile generale și licee procentul acestora a mai scăzut, aproape că nu mai funcționează niciun cerc de joc popular și/ sau de etnografie, în prezent fiind promovate puternic valorile europene. E bine că ne putem bucura de multiculturalitate, însă ar fi bine să nu ne pierdem tradițiile, iar evenimentelor istorice și personalităților românești să le acordăm cu mândrie celebrările regionale și naționale. Înainte de a perpetua o atitudine desconsideratoare la adresa propriului popor sau țară, îndemnul meu este de a ajunge cu reprezentanții tinerei generații în locurile spectaculoase din România: vulcanii noroioși, Munții Retezat, Munții Bucegi, Cheile Nerei, Delta Dunării, Cazanele Dunării, Mănăstirile din țară. Este nevoie ca noi, părinții și profesorii, să transmitem copiilor nostri și latura bună a lucrurilor, pentru că aceștia învață, de cele mai multe ori, ceea ce cred adulții, și nu ceea ce le spun aceștia, și pentru că o conduită patriotică presupune inclusiv formarea voinței și a caracterului. Curajul, perseverența, dragostea față de muncă țin, de asemenea, de educația patriotică. În scopul formării conduitei patriotice nu numai școala și comunitatea sunt responsabile, ci și familia, acest demers fiind necesar să aibă trei principii de bază, prin a căror respectare cei mici pot fi determinați să se atașeze de locul în care trăiesc. Acestea sunt: • exemplul pozitiv; • respectul față de tradiții, obiceiuri și religie; • implicare în acțiunile comunității. Astfel, cu siguranță, vom reuși să îi facem pe tinerii noștri să se simtă confortabil în țara lor, oprind astfel exportul tinerilor intelectuali.

În cadrul procesului de pregătire a elevilor pentru integrarea socială, a procesului de socializare a lor, educația patriotică ocupă un loc important. Vasile Conta spune că

fundamentul moral al unui popor este patriotismul, fără de care nu putem concepe o viață, dar încă un stat. Formarea conștiinței și conduitei patriotice urmează drumul formării comportamentelor morale. De obicei, se vorbește despre evenimentul patriotic, plasându-se patriotismul în mod exclusiv, în planul afectiv. Dacă patriotismul s-ar limita numai la planul afectiv, acesta n-ar mai avea nicio valoare. Valoarea acestei trăsături morale constă și în fapte, în comportamentul patriotic. Este vorba despre identitatea națională, identitatea de conștiință națională și de sentimentul apartenenței naționale. Conținutul educației patriotice îl constituie *patria*. Sensul conceptului de patrie, în decursul istoriei a fost modificat și tălmăcit în interesul stăpânilor, fapt care l-a făcut pe Tudor Vladimirescu să tragă un semnal de alarmă spunând că patria este norodul, și nu tagma jefuitorilor. Patria este pământul stropit cu sângele strămoșilor, bogățiile naturale și realizările poporului, frumusețile peisajelor, evenimentele de luptă și sacrificiu prin care a trecut poporul, precum și bogățiile sale spirituale: limba, portul, obiceiurile din străbuni. Toate acestea au susținut identitatea noastră națională peste capul tuturor vitregiilor vremii.

Patriotismul înseamnă în primul rând conștientizarea copiilor asupra acestor realități naționale, începând de la cea mai fragedă vârstă. Cunoașterea și interiorizarea lor, transformarea acestora în trăiri interne și manifestări comportamentale, în relațiile copilului cu mediul geografic și spiritual al patriei sale constituie obiectivul principal al educației patriotice. Trăirile afective, care constituie mobilul comportamentelor patriotice, imprimă relațiilor dintre copil și patria sa o nuanță de adeziune. Dar vibrațiile interioare nu se declanșează decât în situațiile în care copilul este angrenat în executarea responsabilă a unor acțiuni sau în trăirea unor momente solemne de neuitat, într-o atmosferă potrivită. Astfel, se formează sentimente de dragoste față de locul natal și de oamenii săi, față de bogățiile și frumusețile naturii, admirația față de vitejia și dârzenia poporului, față de istoria sa, față de înțelepciunea și talentul poporului nostru, respect pentru valorile materiale și spirituale create de popor, identificarea cu soarta patriei și a poporului. Mai mult ca în oricare alt act moral, convingerile patriotice au o puternică forță mobilizatoare, mergând până la sacrificiul suprem. Conduita patriotică include o serie de deprinderi și obișnuințe de comportare patriotică, precum și trăsături pozitive de voință și caracter, implicate în atitudinile patriotice. Putem afirma că patriotismul este o trăsătură a personalității a cărei geneză apare din cea mai fragedă vârstă și se îmbogățește și se structurează pe tot parcursul vieții ca urmare a dinamicii relaționale dintre individ, colectivitatea din care face parte și patria sa. Din punct de vedere psihogenetic, patriotismul ca trăsătură a

personalității cunoaște o evoluție legată de perioadele de vârstă pe care le parcurge educabilul, de extindere a cunoștințelor sale despre patrie și de îmbogățire a experienței sale sociale. Formarea conștiinței și conduitei patriotice este condiționată în mare măsură de structurarea progresivă a noțiunilor de patrie, patriotism și popor. La început se formează o serie de reprezentări despre locul natal, care, corelate cu unele trăiri afective, constituie premisele formării noțiunii de patrie. Prin mediul socio-uman în care trăiește și se dezvoltă copilul - familie, grădiniță, școală - prin cunoștințele despre patrie și popor pe care le dobândește prin studierea, mai ales, a disciplinelor educației umaniste, noțiunea de patrie capătă o extindere spațială de la locul natal până la întregul teritoriu al țării și o aprofundare a înțelesului până la cuprinderea poporului cu trecutul și prezentul său, cu valorile materiale și spirituale.

Unii psihologi, printre care și Jean Piaget, stabilesc etape cu privire la trăsături specifice în evoluția patriotismului pe parcursul dezvoltării personalității copilului. Dacă în ciclul achizițiilor fundamentale elevii au fost activ implicați în recunoașterea însemnelor țării - drapel, stemă, hartă, sigiliu, imn național, recitarea unor poezii, interpretarea vocală a unor cântece, realizarea unor desene în funcție de mesajul textului lecturat, marcarea, prin pași simpli de joc popular, a unor hore, în ciclul de aprofundare activitățile au devenit mai complexe, astfel că școlarii au avut oportunitatea experiențierilor școlare și extrașcolare de implicare în cadrul unor festivaluri și concursuri județene, naționale și internaționale, cu vădite valențe psihopedagogice și cultural-patriotice.

Data	Exemplificări - Festivaluri și concursuri	Premiul
Aprilie 2018	Festivalului <i>Primăvara copiilor</i> (Centenarul Marii Uniri) Secțiunea recitare - eleva Andreica Mara Ioana	Premiul II
Ianuarie 2018	CAERI, 2017 , Nr. 26404/16.02.2017, Anexa A. Domeniul cultural-artistic, Culturi și Civilizații, pag. 19, poz.401 - Proiectul Național cu participare Internațională <i>Nașterea Domnului - Renașterea Bucuriei</i> , ediția a VII-a. - Secțiunea I - Creații copii (CD, ISSN, Revista <i>Crăciunul văzut prin ochi de copil nr.5/2018</i>): Creație plastică clasică. Revista copiilor <i>Crăciunul văzut prin ochi de copil</i> , nr. 5/2018; CD, ISSN; - Secțiunea II: Simpozion Internațional. Secțiunea III: Conferință Națională Național. Furnizor: Școala "B.P. Hașdeu", str. Ion Creangă, loc. Iași, jud. Iași; concurscraciun@yahoo.com; concurscraciunelevi@yahoo.com	În așteptarea rezultatelor

<p>Lunie 2017</p>	 <p>Festivalul-Concurs Național de Folclor, Tradiții și Obiceiuri "Chip de copil", ediția a VII-a, Școala Gimnazială "C-tin Brâncuși", Medgidia, CAEN 2017, Domeniul IV, poz.11 - profesor (simpozion), - elevi (concurs de arte vizuale: Andreica Mara Ioana și Fizeșan Alex-Denis);</p>	<p>Diplomă Premiul II Mențiuni</p>
<p>Lunie 2017</p>	<p>Simpozionul Național "Urme vii - Școala românească de mâine", ediția a IV-a. Concurs pentru elevi - "Școala, tărâm de poveste" (Copilărie, vis și fantezie) - compoziții literare, Școala Gimnazială BACIU, Cluj-Napoca. CAER, 2017 - Creații literare: Sălcean-Devian Irina-Alisa și Mureșan Carina Maria, Mureșan Maria, Balint Antonia Elena);</p>	<p>2 Premii I 1 Premiu II 1 Premiu III</p>
<p>Decembrie 2017</p>	<p>CAER 2017 al MEN. Domeniul cultural-artistic, Arte vizuale nr.187/ pagina 9. Proiectului educațional interjudețean cultural – artistic. "Lada de zestre a românilor", ediția a III-a, decembrie 2017. - Secțiunea I - Simpozion Interjudețean de comunicări științifice: <i>Tradiții, credințe și obiceiuri prezente în sărbătorile de iarnă</i>. CAER 2017, Domeniul cultural-artistic, Arte vizuale nr.187/ pagina 9 Articol: <i>Mărinimia micilor școlari cu prilejul sărbătorilor de iarnă</i>. Furnizor: MEN, ISJ Hunedoara, Grădinița PP Nr. 3, Structura PP+PN 1, loc. Petroșani, jud. Hunedoara - Secțiunea a II-a: Concurs Interjudețean - Expoziție de creație. Tema: „Tradiții și obiceiuri de iarnă”, Ediția a III-a. Cuprins în Concursul Interjudețean <i>Expoziție de creație - Tradiții și obiceiuri de iarnă</i>. Compoziții plastice: Mureșan Carina și Terheș Teodora; - Secțiunea profesori: Comunicări științifice: <i>Mărinimia micilor școlari cu prilejul sărbătorilor de iarnă</i>. Volum colectiv, CD, ISBN 978-973-0-26117-2. 1 autor/ articol, Adevărul Nr. 2455/08.12.2017. MEN, ISJ Hunedoara, Grădinița cu PP nr. 3, Structura PP+PN1, Petroșani. Coord, clasele primare.</p>	<p>Premiul I Premiul special Diplomă</p>
<p>Mai 2017</p>	<p>Proiectul "Gândește verde, trăiește verde". Concurs județean-Expoziție. Liceul Tehnologic Special SAMUS Cluj-Napoca. CAEJ 2017, poz. 79 Artă decorativă: Andreica Mara Ioana Prezentare PowerPoint: Pop David Patrick și Budișan Tudor Gabriel.</p>	<p>Premiul I Premiul I</p>
<p>Ianuarie 2016</p>	<p>Proiectul educațional «<i>Ion Creangă, Mărțișorul Literaturii Române</i>». CAER 2015, poz. 1027. Domeniul cultural-artistic - Concurs Național cultural-artistic, ediția a III-a, 2015, MEN, CAER 2014, poz 1027 Secțiuni: Mărțișoare/Felicitări: 1 elev, Desene/Picturi: 1 elev, Măști: 1 elev Furnizor: ISJ Neamț, CCD Neamț, Școala Gimnazială „Gheorghe Nicolau” Români, structura Goșmani, jud. Neamț - Andreica Mara (Secțiunea mărțișor-felicitare); Sălcean-Devian Irina Alisa</p>	<p>3 Premii I Diplome profesor: partener, participare</p>

	(Secțiunea pictură); Budișan Tudor Gabriel (Secțiunea mască). Participanți: Centrele culturale: polonez, chinez, japonez, burundez, sud-american, francez, german	
Mai 2015	Concursul de desen/pictură <i>România, un tezaur neprețuit – în cadrul Simpozionului Interjudețean «Urme vii... spre școala românească de mâine. Moștenire culturală și identitate națională în școala românească»</i> , ediția a II-a Furnizor: MECTS, ISJ Cluj, Școala Gimnazială Baci, jud. Cluj, Consiliul Local Baci, Fundația World Vision România.	3 Diplome de participare

De asemenea, elevii clasei a III-a B, în primul semestru s-au implicat activ în secvențe de lectură cu conținut istoric - volumul *Cum s-a născut poporul roman*, de Neagu Djuvara și Radu Oltean, urmărind astfel: realizarea unor proiecte tematice - desene, picturi, portofolii.

Concluzionăm prin a specifica faptul că, educația națională, educația patriotică este bine a se începe de la vârstă fragedă, deoarece "(...) în realizarea educației patriotice se conjugă eforturile familiei, ale școlii și ale societății, ele fiind îndreptate în direcția dezvoltării patriotismului, a conștiinței apartenenței la propriul popor, a sentimentelor de dragoste și atașament față de popor și față de țara căreia individul îi aparține, a educării civismului (...)", fără a face rabat de la principiile care guvernează învățământul preuniversitar și universitar, conform prevederilor Legii Educației Naționale nr. 1/ 2011, cu modificările și completările ulterioare (Bocoș M-D, pg. 51 și pg 49).

BIBLOGRAFIE:

Bocoș, M. D. (coord. și autor), Răduț-Taciu, R., Stan, C. (autori), (2016), *Dicționar Proxiologic de Pedagogie*, vol. II (E-H), Colecția Marile Dicționare, Editura Paralela 45, Pitești.

*** OMEN nr. 3371/ 12.03.2013, privind aprobarea *Metodologiei privind aplicarea planurilor-cadru de învățământ pentru clasele primare*, MO nr. 192/ 05.04.2013.

*** Regulamentele de participare în cadrul proiectelor, concursurilor și festivalurilor specificate în tabelul atasat.